

GLAS

SLOVENIJE
THE VOICE OF SLOVENIA

AVSTRALSKI SLOVENSKI NEODVISNI INFORMATIVNI ČASNIK — 14-dnevnik, cena \$ 2.00 — THE AUSTRALIAN SLOVENIAN INDEPENDENT INFORMATIVE NEWSPAPER

31. 1. 1996

Pogovor z Viktorjem Barago, častnim konzulom Avstralije v Sloveniji stran 8 in 9

26. januar Dan Avstralije

Za Avstralca leta je bil izbran pediater dr. John Yu iz NSW. Na Dan Avstralije je sprejelo avstralsko državljanstvo 10.000 ljudi. Podarimo naši novi domovini Avstraliji vsaj za njen rojstni dan svoje tople misli in hvaležnosti. Hvala ji za polno prgišče lepega!

8. februar Slovenski kulturni praznik

Edinost,
sreča,
sprava...

Februarja Slovenci praznujemo svoj največji kulturni praznik in tako rekoč ni kraja, v katerem ne bi priredili kulturne prireditve in se z njo poklonili Pesnikovemu spominu. Pred Prešernovim spomenikom v Ljubljani bodo ponovno brali recital Prešernovih poezij... Več o Prešernovem spomeniku na strani 7

Draga Gelt dobitnica avstralskega priznanja Order of Australia

Draga Gelt se trenutno nahaja v Sloveniji na seminarju učiteljc. V petek, na Dan Avstralije ji je v Ljubljani za tako visoko priznanje čestital med drugimi tudi dr. Peter Vencelj, državni sekretar za Slovence po svetu.

English Page for the whole Family - Page 11

IZ DNEVNIKA
Stanke Gregorič
UREDNICE

Slovenija je dobila novo podobo slovenskega turizma - to je šopek rož, ki ste ga sicer lahko zapazili tudi na naši 11. - angleški - strani. Udeleženci prvega slovenskega turističnega foruma so jo sprejeli 16. decembra 1995 na Bledu. Torej nič več *lipov list*, nič več "Slovenija, moja dežela", nič več "Dežela, na sončni strani Alp", ampak šopek štirih rož v beli, rumeni, rdeči in modri barvi, z napisom "The green piece of Europe". To naj bi bil simbol neokrnjene narave, barvitosti, mladosti, veselja, optimizma, svežine, obdaritve... Slovenija je torej postala država, ki si je s šopkom rož dala zaslug v Evropi! Novi turistični moto naj bi dal Sloveniji tudi novi turistični zagon, saj po rezultatih testiranja še marsikje ne poznajo tega "zelenega kosa zemljice v Evropi". Kar tri četrtine anketiranih v Italiji, Avstriji, Nemčiji in Španiji še nikoli ni bilo v Sloveniji in o njej mislijo, da ni zelena dežela ter da v njej ni odkriti kaj novega ali lepega.

Toda vsi v Sloveniji niso zadovoljni z novo turistično predstavitev Slovenije. Tako pravi Brane Kovič v Delu, da lipov list in "sončna stran Alp" nista bila dovolj "fancy". Tisti lipov list da ima germanske ali točneje bavarske korenine in torej ni "politically correct". Sicer pa meni Kovič, da je podoba šopka rož izpeljana iz serije slik in grafik, nastalih v Ameriki pred več kot tridesetimi leti, njen avtor pa je Američan Andy Warhol (rojen 1928 v Philadelphii, umrl v New Yorku 1987). Kot potrditev tega priporoča vpogled v Warholovo monografijo ali pa katalog njegovih grafik, kjer se bo lahko vsakdo prepričal, da je Andy že leta 1964 naredil sitotisk z motivom štirih cvetlic kot napoved razstave Flower paintings v newyorški galeriji Leo Castelli, leta 1970 pa je izdal še grafično mapo z desetimi variacijami istega motiva. Seveda so Warholovi cveti drugačne barve in tudi listi so bolj zaokroženi kot "slovenski", toda koncept je identičen, ujemata pa se tudi število cvetnih listov in število enot v kompoziciji. Naključje? Kovič pravi, da je dovolj žalostno, če slovenski grafični oblikovalec ne pozna Warholovega opusa, zato odgovor na to vprašanje ne pride v poštev in on bi temu rajše rekel "krajja intelektualne lastnine, ali po domače, kitenje s tujim perjem". K podobi seveda spada tudi geslo - vsi načrtovalci slovenske turistične promocije so našli "The green piece of Europe" (aluzija na ekološko gibanje Greenpeace), pravi dalje Kovič in ironično pripomni: morda zato, da bi popihali na dušo hipijejskim veteranom, ki tudi v dobi informatike razposajeno skakljajo po svetu in prodajajo globalno vizijo vrnitve k naravi, medtem ko se mesta (vključno slovenskih, in nič ne kaže, da bi se stvari obračale na bolje) dobesedno dušijo v smeteh in najrazličnejši drugi nesnagi. Brane Kovič ta svoja razmišljanja zaključuje: saj vem, da bom spet poslušal očitke o svoji prenapetosti in nadutosti, spet mi bo kdo serviral kakšno frazo o slovenski škodoželjnosti in iskanju dlak v jajcih, a tega sem že navajen, tako kot je večina Slovencev navajena pogoltniti vse, kar jim vsilijo "od zgoraj" razni nedotakljivi, posvečeni in drugi državni ljubimci. Na glas povedati, kaj misliš, in navesti kakšen primerjalni podatek pa je na Slovenskem preverjeno in dokazano naglavni greh.

Tako torej Brane Kovič, jaz pa naj na koncu pripomnim še: na glas misliti in resnico povedati je greh povsod tam kjer živijo Slovenci. Kar pa se tiče novega turističnega znaka in gesla ga bomo pač morali tudi mi sprejeti, le da bo nam, Slovencev po svetu, verjetno še vedno ostalo najljubše tisto: "Slovenija, moja dežela", pa naj zveni še tako preprosto - slovensko!

Vaša Stanka

Gregorič

Tudi to je Avstralija ^{zanimivo}

Ministrski predsednik Avstralije Paul Keating je napovedal, da bodo zvezne volitve v soboto, 2. marca letos.

*

Salman Rushdie, angleški pisatelj indijskega rodu, ki se še zmeraj skriva zaradi obsodbe na smrt, ki jo je bil izrekel pokojni Ajatola Homeini, je decembra 1995 doživel prometno nesrečo v NSW. Kot je povedal predstavnik njegove založbe Random House, se je nesreča zgodila na poti v Melbourne. V nesreči, ki jo je zgrešil neprevidni Rushdiejev voznik, so pisatelj in njegova sopotnika dobili lažje poškodbe, a so jih kmalu odpustili iz bolnišnice. Rushdie je bil v Avstraliji na promocijski turneji za roman *Poslednji mavrov vzdih*.

*

Evans izziva Galijs. Avstralski zunanji minister Gareth Evans ne skriva želje, da bi postal generalni sekretar OZN. Računa predvsem na to, da je Butros Gali kompromitiran in da mu letos poteče petletni mandat.

Pišejo nam...

Bo prepričan pregan?

V januarski številki *Rodne grude sem na osnovi pisma, ki sem jih prejel in so bila za objavo predolga, objavil komentar z naslovom "Ali res potrebujemo dober prepričan?"* Napisal sem ga predvsem zato, ker sem prepričan, da so vsi prepričan odveč in da je mogoče v strpnem dialogu rešiti najbolj na videz nerešljive probleme. V slabo voljo me je namreč spravil namig v članku gospe J.G. v "Mislih", da je SIM vplivala na neki člen statuta konstitucije Slovenskega kluba Adelaide. Na SIM delam preko 30 let in vem, da smo vedno zastopali stališče, da so take zadeve stvar samih članov kluba, zato težko verjamem, da bi bilo to mogoče. Seveda pa ne morem zagovarjati vseh, ki so v imenu SIM kdaj obiskali Adelaide, in so morda kdaj dali kako tako pripombo.

Ob tem bi rad poudaril, da se v svojem članku nisem opredelil za nobeno stran. Tudi za stran tedanjega predsednika Slovenskega kluba Adelaide ne. Res pa je, da nisem poznal vseh okoliščin, v kakršnih je bil J.R. ponovno izvoljen za predsednika in nisem vedel za dogodke, ki so se odvijali pozneje. Razumem člane SKA, da v času, ko so ga brali, mojega članka niso mogli sprejeti z "dobro mislijo".

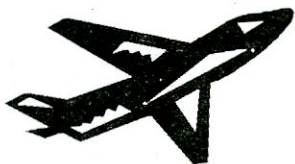
Še vedno sem prepričan, da bodo člani SKA znali sami zgladiti nasprotja, ki se pojavljajo, vso pravico pa imajo tudi preurediti statut kluba tako, da bo po volji večine. Včasih je mogoče zadeve rešiti tudi tako, da nekoga, ki povzroča nevšečnosti, preprosto odstraniš iz svoje družbe.

Ob mojem zadnjem obisku Južne Avstralije leta 1994 - ob odprtju slovenske zgodovinske razstave - sem nenehno spoznaval, da SKA in vsa slovenska skupnost, vključno z verskim središčem, deluje usklajeno, strpno, enotno, zato težko razumem, da bi en sam človek lahko usodno škodoval tej skupnosti. Opravičujem se vsem, ki so bili kakorkoli prizadeti ob mojem pisanju, do katerega v nobenem primeru ni prišlo s slabimi nameni.

Lep pozdrav vsem bralcem Glasa Slovenije, posebej še v Južni Avstraliji.

Jože Prešeren

Jože Prešeren
 urednik *Rodne grude*
 Ljubljana, 26. 1. 1996

*Three return flights a week
Mondays, Thursdays and Saturdays
from Melbourne and Sydney
to Vienna and Ljubljana*

*

*Trikrat na teden iz Melbourn in Sydneya na
Dunaj, v Ljubljano in nazaj*

*

LAUDA telefon: 1 800 642488 (brezplačni poklic)

The only airline direct to
the Heart of Europe

Lauda-air

Ljenko Urbančič

**SREČANJA
PORTRETI
DEJANJA
I—II—III**

Knjiga obsega skoraj 300 strani in je razdeljena na 60 črtic, pisanih v prvi osebi. Zajema čas od dvajsetih do devetdesetih v domovini in svetu. Končuje se s pesmijo *Slovenska sprava — "ko vsaka bogomila križ imela svoj in rož z imenom častnim padlega junaka."* Posvečena je generalu Leonu Rupniku, padlim in pobitim slovenskim domobrancem, slovenskim četnikom, vsem žrtvam vojne in državljske vojne.

Knjigo je moči dobiti na naslovu:
P.O. Box 70, Waverley 2024 NSW
in tudi v Slovenskem verskem središču
Merrylands, NSW.

Cena, vključno poštnina v Avstraliji, je \$ 25.00
Upokojenci in študentje \$ 20.00

Mali oglasi

SPOROČILO

Vsem rojakom sporočam, da sem zbrala za otroško bolnišnico v Murski Soboti \$10.000 AUS. V Slovenijo odhajam 9. marca in pristojnim v Murskosoboški bolnišnici bom predala denar v prisotnosti sydneysega rojaka Lojzeta Košoroka.

Sporočam tudi, da sem v desetih letih zbrala za otroško bolnišnico Ljubljanskega kliničnega centra in za Murskosoboško otroško bolnišnico \$ 30. 800 AUS. To pot se še enkrat zahvaljujem vsem dobrotnikom, posebej pa Lojzetu Kavašu, ki je pred kratkim v Canberri zbral \$ 1.600 AUS - to je bila vsota, ki mi je manjkala za darilo Murski Soboti. Moj odbor mu je za to plemenito delo neizmerno hvaležen.

Tokrat bi rada bralcem Glasu Slovenije predstavila našo rojakinjo ANGELCO DAJNKO, ki sama boleha in hodi z berglami, pa ji bolezen ni ovira pri pomoči svojemu bližnjemu. Pred dnevi ji je sydneyška občina Marrickville podelila

CERTIFICATE OF APPRECIATION

On behalf of the people of Marrickville
it gives me great pleasure to
present to

ANGELA DAJNKO

this Certificate of Appreciation
for voluntary services to
Marrickville Meals on Wheels

Barry Cotter

Councillor Barry Cotter

MAYOR OF MARRICKVILLE

5 December 1995

Štejem si v čast, da sem spoznala tako osebo in jo neizmerno občudujem!

Pozdravljam vse slovenske rojake in upam, da me bodo slišali preko Murskega vala oziroma SBS radia.

Eleonora White, SYDNEY

ČESTITAMO

Dragi Gelt ob dodelitvi visokega priznanja *Order of Australia*. Angelci Dajnko za nagrado za njeno plemenito dobrodelno delo - za *Certificate of Appreciation for Voluntary services to Marrickville Meals on Wheels*.

Upravni odbor in uredništvo Glasu Slovenije

OBVESTILO SNS VIC

Slovenski narodni svet Viktorije sporoča, da bodo polurne slovenske oddaje na TV 31 v Melbournu na sporedu od 29. januarja naprej vsak drugi ponedeljek ob 7.30 zvečer. Ne zamudite naslednje oddaje v ponedeljek, 12. februarja.

Eli in Vinko Rizmal

TEČAJNA LISTA - slovenskih tolarjev (SIT) Februar 1996

DRŽAVA	VALUTA	NAKUPNI	PRODAJNI
Avstralija	1 AUD	94.6284	95.1978
Nemčija	1 DEM	87.8547	88.3835
ZDA	1 USD	127.1962	127.9616
Srednji tečaj hrvaške kune:		2373.8771 SIT za 100 kun	
Srednji tečaj italijanske lire:		8.0638 SIT za 100 lir	

Premier Janez Drnovšek o Sloveniji v letu 1996

Predsednik vlade meni, da se politična stabilnost kljub koalicijski krizi ni zmanjšala. Gospodarsko leto 1996 bo približno takšno kot je bilo lansko, se pravi uspešno. Igra z Evropsko unijo in Italijo ostaja napeta, "toda nobenega vlaka nismo zamudili."

Slovenka leta

Za Slovenko leta 1995 je bila izbrana dr. Metka Klevišar, upokojena zdravnica ljubljanskega Onkološkega inštituta, ustanoviteljica in predsednica društva Hospic za spremljanje hudo bolnih in umirajočih. Dr. Klavišarjeva tudi sama bolega od multiple skleroze.

Mladi glasbenik leta

TV Slovenija je v Grand hotelu Union razglasila mladega glasbenika leta 1995, to je skladatelj Ambrož Copi, ki ima tudi naročilo za skladbo ob prihodu papeža Janeza Pavla II. v Slovenijo. Dvaindvajsetletni Copi je iz Bovca in je že napisal nekaj komornih del, najplodovitejši pa je na področju zborovske glasbe. Copi je za nagrado dobil med drugim tudi avtorski večer v okviru Festivala Ljubljana 25. julija v Križevniški cerkvi. Koncert bo v celoti posnel Radio Slovenija, ploščo pa izdala agencija Gallus Carniolus.

Osebna izkaznica Slovenije

Z nacionalnim atlasom se ponašajo številne države v svetu. Zdaj nastaja tudi slovenski nacionalni atlas v okviru Inštituta za geografijo in je rezultat najrazličnejših znanstvenih raziskav. V njegovi vsebinski zasnovi so tudi podatki o Slovencih po svetu, v Evropi in zamejstvu.

"Edinost, sreča, sprava" - Svet slovenskega naroda dobil svoj moto

V prostorih Svetovnega slovenskega kongresa so se 15. decembra sestali predsednik SAZU dr. France Bernik, ljubljanski nadškof in slovenski metropolit dr. Alojzij Šuštar, predsednik SSK dr. Jože Bernik, predsednik ustavnega sodišča dr. Tone Jerovšek in rektorja obeh univerz dr. Alojz Kralj in dr. Ludvik Toplak. Danijel Starman, predsednik SSK Konference za Slovenijo je podelil udeležencem simbol SSK, Plečnikov parlament s posvetilom Edinost, sreča, sprava. Predsednik Milan Kučan se na povabilo ni odzval, v odprtem pismu Danijelu Starmanu pa je napisal, da sodelovanje nosilcev državnih funkcij v zamišljenem Svetu slovenskega naroda po njegovem prepričanju ni v skladu z ustavo. Dr. France Bernik in dr. Tone Jerovšek pa sta na sestanku predlagala, da to ne more biti ustanovitveni sestanek, ampak je lahko samo uvodni sestanek povabljenih morebitnih članov Sveta slovenskega naroda.

Mnoge žrtve vojnega nasilja nimajo dokazil

Okoli sedem tisoč ljudi iz celjske, štorske in vojniške občine mora z dokumenti ali pričami dokazati status vojnega veterana, vojnega invalida in žrtve vojnega nasilja druge vojne. V Celju bodo vojnim veteranom, taboriščnikom iz koncentracijskih taborišč, ki so bila v Nemčiji, Italiji, na Hrvaškem in na Madžarskem, pa ukradenim otrokom in beguncem pomagali pri urejanju dokumentacije na sedežu Zveze združenj borcev in udeležencev NOV.

Slovenska država in njeno državljanstvo

Od 25. junija 1991 do 19. decembra 1995 je z naturalizacijo dobilo slovensko državljanstvo 3962 ljudi. V istem obdobju so ga še zaradi znanstvenih, gospodarskih, kulturnih, nacionalnih in podobnih razlogov dobili 804 ljudje. Vlada pojasnjuje, da pri pridobivanju državljanstva za naturalizacijo ne preverjajo socialnega statusa tujca ali njegovega plemiškega rodu in tako niti grofovski naziv ne more vplivati na državljanstvo.

Slovencev ni mogoče enačiti s fašisti

Marjan Podobnik, predsednik Slovenske ljudske stranke (SLS): "Nedavno je bila slovenska javnost obveščena o zasebnih pobudah, ki so bile predstavljene v Italiji z namenom, da se s sodnimi procesi ugotovi odgovornost Slovencev za medvojne in povojne zločine nad Italijani. Italijanski odvetnik je kot nosilec pobude v pogovoru z novinarjem slovenske televizije posredno in tudi neposredno obtoževal Slovenijo in Slovence celo za protiitalijansko "etnično čiščenje". SLS zato pričakuje, da bo Slovenija tudi v prihodnje podpirala ugotavljanje vojnih in drugih zločinov, ki ne zastarajo, ob tem pa se odločno in nedvoumno odzvala na poskuse, da bi Slovenijo in Slovence enačili s pripadniki fašističnega in nacističnega režima, kakršna sta bila takratni nemški in italijanski.

Pred beatifikacijo škofa A.M. Slomška

Slovenci kljub več kot tisočletni katoliški krščanski tradiciji še nimajo blaženega ali svetnika. Vse kaže, da bo prvi beatificiran (razglašen za blaženega) Anton Martin Slomšek, morda že med obiskom papeža Janeza Pavla II. v Sloveniji maja letos. Za to je bilo potrebno napisati 2400 tiskanih strani gradiva, proučiti je bilo treba vso dobo, do podrobnosti preštudirati in ovrednotiti na tisoče dokumentov, spisov, pisem, pričevanj in podobnega gradiva. V postopku za Slomškovo beatifikacijo je toliko gradiva, da ga lahko primerjajo z delom in naporji, ki so potrebni za nastanek petih ali celo desetih doktoratov.

Državni zbor sprejel spremembe in dopolnitve pokojninskega zakona

Pokojnine bodo odslej brez dvomesečnih poračunov, februarske pa se bodo usklajevale s povprečno plačo v prejšnjem letu.

Enciklopedije Slovenije

Izšel je 9. zvezek (od skupno trinajstih) enciklopedije. Slovesna predstavitev knjige je potekala v portoroškem Avditoriju. Zvezek zajema gesla od Plu do Ps, skupaj jih je 775.

Kopitar - eden največjih Evropejcev med Slovenci

V okviru 10. Kopitarjevih dnevo, ki sta jih priredila občina Vodice in ljubljansko Kopitarjevo društvo in letos naslovlila *S tradicijo v Evropo*, je potekal seminar za učitelje slovenskega jezika. Ogledali so si Kopitarjeve spominske sobe v Repnjah. Na seminarju je akademik dr. Jože Pogačnik dejal, da je Kopitar eden največjih Evropejcev med Slovenci in da mu to danes priznava ves svet.

Vrste italijanskih kupcev na črpalkah se redčijo

Na Primorskem se počasi redčijo vrste italijanskih kupcev bencina. Rimska vlada je namreč sprejela predlog parlamentarcev iz Furlanije - Julijske krajine o pocenitvi bencina na črpalkah vseh obmejnih dežel. V Italiji stane liter superbencina 1800 lir, medtem ko je po znižanih cenah ob meji po 1000 lir (to je približno toliko kot na slovenskih črpalkah).

Pravni nasveti tudi po telefonu

Minuta pogovora stane 156 tolarjev, kar je ceneje od nasveta odvetnika. V začetku decembra lani je podjetje C & I - Longer in družbenik iz Ljubljane prek številke 090/41 - 51 kot prvo v Sloveniji začelo ponujati pravne nasvete, ki so v večini primerov cenejši kot obisk pri odvetniku. V tem zasebnem podjetju s pisarno na Stihovi 25 v Zupančičevi jami kot strokovnjaka delata Edvard Longer in Anton Lotrič, oba pravnika s pravosodnim izpitom.

Jožefinski vojaški portret Slovenije v 18. stoletju

Pred 200 leti so kartografi premerili in narisali vse avstrijsko ozemlje, slovenski zgodovinarji pa so prvi poskrbeli, da je del tega obdelan in objavljen. Marija Terezija, Jožef II. in precej njunih naslednikov se je lahko zdaj obrnilo v svojih grobnicah: izdana je bila njihova strogo varovana vojaška tajnost. Zgodovinarji so izbrskali več kot 200 let stare vojaške specialke in jih zdaj pod vodstvom dr. Vinka Rajšpa izdali. To je prva v sklopu načrtovanih osmih knjig *Slovenija na vojaškem zemljevidu 1763—1787*.

Črna na Koroškem

V Črni, na skrajnem koncu Koroške, je založba Jaka predstavila dvokasetni dokumentarec *Mežiška, moja dolina*. Poleg krajine same je filmska kamera zapisala številne gospodarske, kulturne in izobraževalne dejavnosti. Posebej zanimiv je posnetek Šentanevskih paurov, pevskega zbora, ki poje tako kot so "dedje peli", brez notnih zapisov.

Zilje

Dare Erdeljc je pred štirimi leti v Ziljah pri Vinici, v dolini Kolpe, odprl prvo biološko kmetijo v Sloveniji. Tisti, ki so prišli, so bili zmeraj zadovoljni, a kaj, ko jih je bilo premalo. Slovence je žal minil prvi modni val bio hrane. Kmetija pa kljub vsemu še vedno čaka na goste...

Barje

Slovenija ima spet nekaj novega, prvenstvenega, zadevo, ki tudi v Evropi ni pogosta. Člani balonarskega centra Barje so namreč izvedli prvi nočni polet s toplozračnim balonom.

Vipava

V Vipavskem hramu so zaznamovali prvo obletnico delovanja Slovenske vinske akademije Veritas in istoimenske revije, ki jo izdaja ta delniška družba. Za prvo slovensko vinsko kraljico so okronali osemnajstletno dijakinjo Lidijo Mavretič iz belokranjskih Drašičev, cabernet sauvignon iz vipavske kleti pa so razglasili za drugo slovensko viteško vino.

Ljubljana

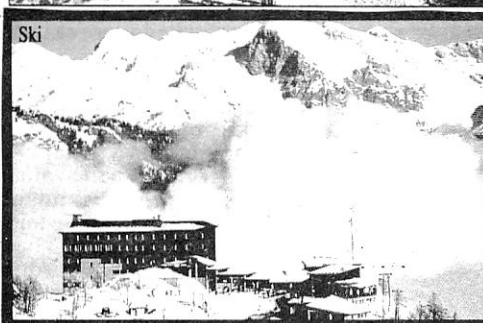
V prostorih Prirodoslovnega muzeja je do konca marca na ogled razstava *Lovci mamutov - ledena doba v Evropi*, ki je največja tovrstna - ledenodobna - predstavitev na svetu. Pri postavitvi razstave so sodelovale priznane evropske ustanove iz Slovenije, Hrvaške, Češke, Avstrije in Italije z artefakti arheoloških najdb.

Radenci

Tudi Radenci bodo imeli pokopališče. Doslej so Radenčani pokopavali svoje pokojnike na Kapeli, zdaj pa so v Radencih vendarle začeli graditi mrliške vežice, okoli katere naj bi kmalu zraslo pokopališče.

Maribor

Na Račjem dvoru pri Mariboru so začeli z deli za muzej na prostem. Predstavili bodo značilnosti stavb severovzhodne Slovenije. V muzej bodo prenesli različne vrste viničarij, vinskih kleti, zidanic, kovačnice, gospodarska poslopja in mlin ob potoku. Zasadili bodo avtohtone vrste rastlinstva in gojili čredico ovc in koz. Muzej naj bi za ogled odprli čez pet let. Račji dvor je bilo nekdanje središče vinogradniških posesti admontskega samostana in je v njegovem dvorcu pred leti delovalo priljubljeno mariborsko gostišče.

Smučarski fenomen

Slovensko smučanje ima globoke, zgodovinsko zasidrane korenine, ki jih svet premalo pozna. V svetovno elito so se slovenski smučarji začeli prebijati, ko so v posameznih disciplinah sprejeli svetovno veljavna merila. Pri njih vztrajajo, zato se tudi po nujnih zdrsih in padcih spet uspešno vračajo na svetovno sceno. Tudi zadnji uspehi mladenk in mladcev slovenske smučarske šole - Mojce Suhadolc, Spele Bračun, Primoža Peterke, Petra Zonte in Jureta Radlja nikakor niso naključni. Zares pa obetajo, da bo tudi v prihodnje slovensko smučanje svetovni smučarski fenomen. Slovenski alpski smučarji in smučarke so samo v svetovnem pokalu dosegli že kar 31 zmag, smučarski skakalci pa devet. Niz je začel Bojan Križaj, med smučarkami Mateja Svet, najuspešnejša slovenska športnica na SP in OI, med skakalci Primož Ulaga. Tudi zdajšnji rod se ponaša z zmagovalci - Juretom Koširjem, Urško Hrovat, Natašo Bokal, Katjo Koren, Alenko Dovžan, Spelo Pretnar in Andrejem Miklavcem.

Slovenski prireditelji so se že tako proslavili s predstavitvami svetovnega pokala, da nihče ne govori več o fenomenu Zlate lisice pod Pohorjem, Planice ali Pokala Vitarne, temveč o pravih klasičnih tekmah vsake sezone alpskega in nordijskega smučanja.

Delo

Nogomet

Odkar je leta 1990 razpadla jugoslovanska prva nogometna liga, jugoslovanski kramponi ne rijejo več po slovenski travi. Razen seveda tistih, ki štrlijo iz podplatov v slovenski ligi zaposlenih tujcev. Toda prej ali slej se je moralo zgoditi, da bo v Sloveniji spet gostovala Crvena zvezda ali Partizan. Prvi so prihod napovedali partizanovci. Prihajajo na pobudo ljubljanskega kluba navijačev. Njihovi mestni tekmeči so si za prizorišče zimskih priprav izbrali Grčijo, črno-beli (partizanovci) pa se bodo na spomladanski del prvenstva pripravljali na Primorskem. "Da srečamo svoje stare športne prijatelje," pravijo. Partizanovci naj bi v Sloveniji igrali tri tekme s slovenskimi prvoligaši. To bodo bržkone Beltinci in jesenski prvak HIT Gorica, kdo bo tretji nasprotnik, pa se še ne ve.

Mladina

Film

Konec decembra je v dvorani Slovenske kinoteke potekala slavnostna akademija ob 90-letnici slovenskega filma. Za prve metre slovenskega filma veljajo posnetki *Odhod od maše v Ljutomeru*, ki jih je leta 1905 posnel Karol Grossman.

Koroška

Slovenski spored na ORF radiu oddaja že 30 let, prvič se je slišala slovenska beseda 6. januarja 1946. Tedaj sta Helmut Hartman in gledališki igralec Georg Bucher moderirala prvo petminutno oddajo. V letu 1950 se je oddajni čas znatno razširil in je ORF oddajal skupno 250 ur slovenskega programa, v teku let pa se je razširil na 50 minut dnevno. Danes je slovenski radio največja kulturna ustanova koroških Slovencev. V sporedu sodeluje več kot 200 stalnih sodelavcev.

Helmuta Hartmana je leta 1981 nasledil Mirko Bogataj (na fotografiji) - ki ga tudi v Avstraliji večkrat slišimo preko SBS radia - pod katerim se je slovenski oddelek ORF znatno povečal. Pod njegovim vodstvom so bile uvedene tudi televizijske oddaje in tako imajo zdaj na Koroškem tudi slovensko polurno televizijsko oddajo.

Sarajevo

Koroški Slovenec dr. Zdravko Inzko je od 15. januarja 1996 naprej avstrijski veleposlanik v Sarajevu. Skupaj z ženo Bernardo sta za božič obiskala mesto in dr. Inzko je takrat dejal: "Sarajevo je ranjeno mesto, ampak srce ima močno in duše mu niso uničili!" Dr. Inzko je tako postal najmlajši veleposlanik v Evropi. Po maturi leta 1967 na Slovenski gimnaziji je študiral pravo na graški univerzi in leta 1972 promoviral za doktorja prava, poleg tega pa je študiral še srbohrvaščino in ruščino. Z ženo Bernardo imata petletnega sina in triletno hčerkico. Poklicna kariera ga je doslej vodila do teh postaj: 1974-78 namestnik vodja biroja Združenih narodov v Ulan Batorju v Mongoliji; 1978-1980 vodja sekcije ZN za osebje in upravo pri programu za razvoj v Kolombu (Šri Lanka); 1981-1982 na zveznem ministrstvu za zunanje zadeve v oddelku za Vzhodno Evropo; 1982-1986 na avstrijski ambasadi v beogradu odgovoren za tisk in kulturo; 1986-1989 v avstrijskem zastopstvu pri Združenih narodih v New Yorku; 1989-1990 na zunanjem ministrstvu an Dunaju; od 1990 kulturni ataše na ambasadi v Pragi, od 1.1. 1993 ravnatelj Avstrijskega kulturnega instituta v Pragi...

Celovec

Leto 1996 je za Zvezo slovenskih izseljencev jubilejno leto. Obhaja namreč svojo 50-letnico, ustanovljena pa je bila 1. februarja. Med svoje glavne naloge si je zapisala: da bo združevala in povezovala vse v času nacizma nasilno iz njihove domovine pregnane koroške Slovence; da bo gojila in utrjevala narodno zavest kot tisto vrednoto, ki so jo na Koroškem hoteli uničiti z nasilno izselitvijo; da bo izseljencem nudila vsesrpsko pomoč; da jih bo zastopala in podpirala v prizadevanjih za popravilo škode; da bo varovala v pregnanstvu izoblikovano zavest skupnosti in pripravljenost za medsebojno pomoč; da bo ohranjala povezanost med izseljenci. Tej svoji opredelitvi je Zveza slovenskih izseljencev ostala zvesta v vseh desetletjih svojega delovanja. Letos namerava Zveza odkriti "spomenik preganjanja" in sicer na Radišah, v bližini nekdanjega taborišča ob Cesti Zrelec-Celovec.

Naš tednik

Ptujčan

Ptujčani so dobili na božične in novoletne praznike na dom novo glasilo svoje mestne občine. *Ptujčan* je decembra izšel v nakladi 10 tisoč izvodov. V prvi številki novega glasila so v besedi in sliki predstavili občinske može od župana Miroslava Lucija prek podžupanov Ervina Hojkerja in Ivana Jurkoviča do predsednika občinskega sveta Milana Čučka, pa še novega vršilca uredniških dolžnosti Slavka Brgleza.

Družina

Tednik piše o novi televizijski postaji TV 3, med ustanovitelji te družbe so tudi nekatere cerkvene ustanove. TV 3 bo imela sedež v kletnih prostorih Zavoda sv. Stanislava in Ljubljani. Med drugim so zapisali: "V novem položaju se bo znašel tudi naš katoliški tednik *Družina*. Ker boste bralke in bralci informacije o različnih dogodkih hitreje zvedeli iz radia in televizije, se bo *Družina* bolj posvetila oblikovanju in manj obveščanju..."

Večer

Borko De Corti: Pritrditi velja misli mariborskega škofa dr. Krambergerja, da ni večje promocije Slovenije in slovenskega naroda, kot je papežev obisk. Papežev obisk v Sloveniji bo med drugim pomenil tudi potrditev, da je Slovenija varna, mirna in urejena država, ki se prav v ničemer ne razlikuje od drugih razvitih evropskih držav, priprave nanj so v Sloveniji že zelo daleč in na dobri kakovostni ravni. Sicer pa sploh ni pametno, da bi se v strokovne priprave na ta obisk preveč vmešali politiki, ker bi povzročili samo nepotrebno zmedo in paniko.

Mag

Pod naslovom *Beograjski zadnji rop* pišeta Igor Guzelj in Matjaž Erznožnik tudi sledeče: Krvni pritisk je poznavalec razmer dvigal zlasti sum, da je Beograd prek svojih zaupnikov financiral podcenjene odkupe iz virov, ki so last vseh bivših republik SFRJ, torej iz skupnih zveznih deviznih rezerv pod nadzorom narodne banke Jugoslavije. Sestavljala sta jih zlato, deponirano bodisi v Svici bodisi v trezorjih NBJ, ter kakih 6 milijard dolarjev gotovine. Oboje je najkakovostnejši del stotomilijardne dedičine, h kateri je Slovenija prispevala eno četrtino. To nujno pripelje do sklepa, da bi slednja v primeru, da ne bi mogla uveljaviti diferenciacije med prinašalci terjatev, neugotovljivo velik del dolga plačala dvakrat.

Se letos spomladi namreč nihče ni vedel, kakšen je obseg srbske nakupovalne ofenzive. Ugibanja so segala tja do 500 milijonov dolarjev, iz diplomatskih opozoril ameriškega zunanjega ministrstva ciprski vladi pa je bilo že novembra 1993 mogoče razbrati, da je v srbsko in črnogorsko podjetniško-bančno kolonijo v letoviškem mestecu Limasol ilegalno "pribežala" najmanj polovica denarnih zalog ZRJ oz SFRJ. Od tam so usmerjali večino transakcij, namenjenih prebijanju blokade, tam je našlo zatočišče kar nekaj sto na novo vzniklih off shore družb ruskega porekla, za katere je skrbel isti pooblaščen računovodja kot za srbske (in sorazmerno maloštevilne slovenske) podružnice matičnih družbenih, državnih in mešanih koncernov... Slovenija je torej na veliki prelomnici, pravzaprav na robu, s katerega bi lahko znova zdrknila v osrčje balkanske godlje. Vse naše prednosti so izginile, ne le zaradi novih razmer na Balkanu, temveč tudi zavoljo nesposobnosti in neprilagodljivosti naše diplomacije. Sedaj sta v vodstvu Hrvaška in ZRJ, predvsem slednja, ki ji bo s priznanjem popolne kontinuitete povrnjeno vse: druge države bodo prejkone označene za separatiste, kot takšne pa ne morejo uveljavljati kaj prida zapuščinskih pravic.

Ob slovenskem kulturnem prazniku in 90-letnici znamenitega Prešernovega spomenika

Lani je minilo 90 let, odkar so po dolgih zapletih sredi Ljubljane postavili Prešernov spomenik kiparja Ivana Zajca. Po prvotni zamisli naj bi ga odkrili za stoletnico Prešernovega rojstva, torej 3. decembra 1900, toda dela so se zavlekla in spomenik so nadvse slovesno izročili javnosti in v varstvo mestne občine 10. septembra 1905.

Natečaj za Prešernov spomenik je bil prvi slovenski razpis za kiparsko in tudi arhitekturno delo. Denar za spomenik so zbirali po vseh slovenskih krajih, pa tudi Slovenci v Gradcu, na Dunaju, v Zagrebu in Sarajevu, nekaj so ga nabrali tudi v Ameriki in Rusiji, prispevke pa so poslali tudi z reke in Karlovca in kar iz petih občin karlovaškega okraja. Med posamezniki je največ daroval župan Ivan Hribar.

Spomenik je stal okroglih 71.000 kron. Slovesnega odkritja spomenika se je udeležilo okoli 20 000 ljudi; prišli so iz vseh slovenskih krajev, razen teh še predstavniki Čehov s praškim županom, Hrvatov z zagrebškim županom, Srbov z beograjskim županom, predstavniki Rusov in Bolgarov, prišli so predstavniki slovenskih univerz in akademij in drugi. Spomenik je po slavnostnem govoru odkril dr. Ivan Tavčar, župan Hribar pa ga je sprejel v varstvo in last mestne občine. V trenutku, ko so padle zavese in odkrile zakriti spomenik, so ljudje spontanost zapeli slovensko himno Hej, Slovani, na Gradu pa je zagrmelo devet topovskih strelav v pozdrav ustoličevalcu slovenskega pesništva. Danes Ljubljanci uživajo in postajajo ob Tromostovju in Prešernovem spomeniku, uživajo ob prenovitvah predpotresne in popotresne Ljubljane, kjer se prenavlja Fabijanijeva, Vurnikova ter Plečnikova dediščina, ki se je dotaknila tudi Prešernovega spomenika.

26. januar 1996
Dan Avstralije

Priznanje ORDER OF AUSTRALIA Dragi Gelt

Melbourne, Dragi Gelt šopek rož za nadvse uspešno in domiselno pripravo programa

Avstralski guverner podeljuje vsako leto 26. januarja, na Dan Avstralije, priznanje ORDER OF AUSTRALIA zaslužnim Avstralkam in Avstralcem. Tudi slovenska skupnost ima, tako kot vsi ostali Avstralski, priložnost, da nominira iz svoje sredine osebo, ki se je s svojim delom in požrtvovalnostjo posebej izkazala. Letos je bila za to priznanje nominirana in od avstralskih oblasti med drugimi izbrana tudi Draga Gelt. Draga pa ni prva Slovenka, ki je prejela to visoko priznanje. Pred leti, ko so se dodeljevala še kraljičina priznanja jo je prejel Stanko Pevc, oskrbnik avstralskega parlamenta v Canberri in daljni sorodnik patra Valentina Bazilij. Tudi pater Bazilij je bil deležen M.B.E. - takratnega častnega naziva Member of the most Exelent Order of British Empire, kasneje pa še slovenski slikar iz Sydneya Stanislav Rapotec in Marjan Peršič, dolgoletni urednik slovenskega melbournškega mesečnika *Vestnik*.

Za naslednje leto pa... vredno bo ponovno izrabiti priložnost, ki jo nudi naša Avstralija in predložiti novo slovensko ime ...

DRAGA GELT se je rodila v Dobrovi pri Ljubljani, končala Učiteljsko šolo in se leta 1968 priselila v Avstralijo. Dolga leta je učila slovenščino v slovenskih šolah, ustanavljala folklorne skupine ter pripravljala programe za razne svečanosti. Njena prva knjiga je *Svet naših otrok*, sledila ji je zgodovina Slovencev v angleščini *The Slovenians from the earliest times*, pesniška zbirka *Vse poti*, je tudi ena od avtoric priročnika za najmlajše *Učimo se slovensko*.

Draga je zaposlena na Monash univerzi v Melbourne kot ilustratorka in tehnična risarka s pomočjo računalnikov. Njeno ime najdemo v številnih znanstvenih paleontoloških in geoloških knjigah, v znanstvenih magazinih in drugje. Priznanje si je zaslužila kot dolgoletna društvena in kulturna delavka, slikarka, pesnica, ilustratorka, avtorica knjig, predvsem pa kot oseba, ki je dolga leta kot "zakulisni in skoraj neopazni motor poganjala slovensko kulturno kompozicijo" v Melbourne.

Pogovor z Viktorjem Barago, avstralskim častnim konzulom v Sloveniji

Pogovarjala se je Stanka Gregorič

S.G.: *Gospod Baraga, od 15. marca 1995 ste častni konzul Avstralije v Sloveniji. Avstralija v svetu ravno nima dosti častnih konzulatov.*

V.B.: Nominiranje častnega konzula in konzulata je za Avstralijo relativno nova zadeva, saj so s to prakso začeli šele pred kakimi petimi-šestimi leti, dočim je to pri manjših evropskih državah že zelo vpeljana zadeva.

S.G.: *Koga Avstralija nominira za častnega konzula?*

V.B.: Predvsem tiste ljudi, ki so v poslovnih stikih, saj je vse povezano z določenimi stroški.

S.G.: *Ali se je vest, da je zdaj tudi v Ljubljani avstralski konzulat razširila in ali vas ljudje že obiskujejo?*

V.B.: Seveda, večina ki pride na konzulat so avstralski državljani slovenskega izvora (vize, pokojnine ali druga vprašanja), nekaj pa je tudi Avstralcev. Od julija naprej izdajamo avstralske vize tako da ni treba več hoditi ponje na Dunaj. Vize veljajo eno leto in so multiple, to so vize do treh mesecev bivanja v Avstraliji, z možnostjo večkratnega izhoda - vhoda v Avstralijo (vsakokrat torej za dobo do treh mesecev). To velja za turistične in poslovne vize, prošnje za stalno bivanje v Avstraliji pa gredo še vedno preko Dunaja. Mi smo bili pravzaprav prvi častni konzulat v Evropi, ki je izdajal vize in ko so videli, da je bil uspešen, so pričeli odpirati tudi druge, najprej na Češkem... Zanimiv je razlog zakaj so se odločili ravno najprej za Slovenijo; namreč ta je imela najnižji letni "over-stay" v Evropi, se pravi, da Slovenci spoštujemo zakone in da ne ostajamo v Avstraliji preko dovoljenega časa, govori pa nam tudi o dobri slovenski ekonomiji, saj ljudem ni potrebno ostajati v drugih državah.

S.G.: *Se avstralski Slovenci, ki obiščejo Slovenijo lahko obrnejo na vas, če tam naltijo na kakšne težave?*

V.B.: Seveda, saj to je njihova legalna in moralna pravica, da se obrnejo na avstralski konzulat in mi smo jim dolžni pomagati, seveda z določenimi omejitvami. Prihaja tudi do nerealnih zahtev da se recimo plača račun v bolnici, zato moram povedati, da noben konzulat, niti častni niti profesionalni, nima finančnih sredstev za plačevanje takšnih računov.

S.G.: *Koliko Slovencev je zaprosilo za avstralsko vizo v lanskem letu?*

V.B.: Avstralija izda letno okrog tri milijone obiskovalnih viz, Slovenija je imela leta 1994 okrog 900 viz, število se počasi povečuje na 1200 letno, kar je po glavi prebivalca kar precej - znak visokega življenjskega standarda.

S.G.: *Čeprav ste prevzeli dolžnost častnega konzula Avstralije v Sloveniji, ste še vedno vezani na svoje podjetje Eurotrading.*

V.B.: Ja, še vedno sem direktor podjetja Eurointernational v Avstraliji, vendar se dogovarjam z matično firmo kako

bo naprej. Funkcija častnega konzula je, kot veste, neplačana funkcija.

S.G.: *Katere stroške pa pokriva Avstralija?*

V.B.: Avstralija, tako kot druge države, stroške častnemu konzulu ne krije, razen stroške za razna srečanja in prireditve oziroma stvari ki jih oni zahtevajo; telefonske stroške bi sicer krili, vendar bi moral specificirati vsak pogovor, se pravi ločiti poslovne pogovore od pogovorov konzulata, kar je zaenkrat nemogoče. Če Avstralija zahteva, da se priredi cocktail party in se povabi recimo sto ljudi, potem to plača avstralska ambasada.

S.G.: *Komu ste odgovorni kot častni konzul?*

V.B.: Operativno odgovarjam avstralski ambasadi na Dunaju, formalno pravno pa avstralskemu ministru za zunanje zadeve v Avstraliji, saj je on podpisal mojo nominacijo. Po dunajski konvenciji imajo častni konzuli omejene odgovornosti in seveda tudi omejene pravice.

S.G.: *Je vaše delo naravnano predvsem na gospodarstvo ali tudi na druga področja sodelovanja med dvema državama?*

V.B.: Glavni interes Avstralije je gospodarsko povezovanje in večjih političnih interesov oziroma vplivov seveda ni.

S.G.: *Kaj pa socialno-zdravstvena vprašanja?*

V.B.: Formalno se ta vprašanja ne rešujejo preko nas.

S.G.: *Kakšno je vaše sodelovanje, sodelovanje častnega konzula, s slovenskimi diplomatsko konzularnimi predstavništvi v Avstraliji?*

V.B.: Moram reči, da s slovenskim veleposlaništvom v Canberri dobro sodelujemo, prav tako tudi s častnim konzulom v Sydneyu Alfredom Brežnikom, s konzulom za Novo Zelandijo Dušanom Lajovicem pa seveda še posebej na poslovnem področju (zdaj bo g. Lajovic na drugem mestu po velikosti avstralske investicije v Sloveniji) - med seboj si izmenjujemo informacije, prav tako pa je tudi s slovensko skupnostjo.

S.G.: *Ali se kaj avstralskih Slovencev za vedno vrača v Slovenijo? Mislim, da bi zdaj težko živeli tam z avstralsko pokojnino?*

V.B.: Nekaj primerov vrnitve poznam, res ti ne živijo ravno na veliki nogi z avstralsko pokojnino, saj so tam zdravstveno nezavarovani in morajo zavarovanje sami plačati, razen tega pa še vse druge prispevke. Težko je še posebej, če živijo v mestih, kjer morajo kupiti vse, od zelenjave do mesa in drugih živil; lažje pa je če nekdo živi na deželi ali ima tam sorodnika.

S.G.: *Oktobra je obiskala Slovenijo avstralska parlamentarna delegacija, ki jo je vodil bivši "speaker" Leo McLeay, tudi predsednik Društva avstralsko-slovenskega prijateljstva (obširno poročilo na angleški strani).*

V.B.: Delegacija je svoj obisk opravila zelo uspešno, bili so zelo zadovoljni z vsem kar so videli, dosti je bilo pozitivnih presenečenj, tako kot se dogaja nasploh kadar Slovenijo obiščejo avstralski poslovni partnerji, saj sem jih že tudi sam dosti peljal tja. Tudi s svojimi družinami se vračajo tja na dopust in to čisti Avstralci, brez slovenskih korenin. Tja gredo s pomanjkljivim znanjem o Sloveniji, z napačno sliko, ki jo morda naslikajo svetovni mediji, ko pa se sami prepričajo v vse vidijo, da je to v bistvu zelo lepa in civilizirana država, da ljudje govorijo angleško praktično povsod, dosti bolje kot n.pr. v Italiji ali kje drugje v Evropi.

S.G.: *Kako napredujejo poslovni stiki med dvema državama?*

V.B.: Avstralce je najprej težko prepričati da gredo tja, saj je v Avstraliji zelo težko kreirati pravilno sliko o Sloveniji in njenem gospodarstvu. Imamo tudi obraten problem iz Slovenije. Slovenski poslovni svet ima v svoji glavi tudi negativno predstavo o Avstraliji - da je predaleč, da je transport predrag itd. Tako je treba delati pri obeh straneh in jih prepričevati.

S.G.: Kakšno vlogo igra Luka Koper?

V.B.: Avstralska delegacija je obiskala tudi Luko Koper in v zvezi z njo so predvsem razmišljali o ideji pošiljanja produktov naprej v Evropo. V Kopru smo se vsi srečali tudi z gospodom Zrimom, ki ima podjetje TonCity in poln je dobrih idej, tam želi zgraditi neke vrste distribucijski center za blago iz daljnega vzhoda in iz Avstralije.

S.G.: Slišala sem, da se je ljubljanska farmacevtska firma LEK končno uveljavila tudi na avstralskem tržišču.

V.B.: Slovenci smo lahko ponosni, da Avstralija zelo dosti sodeluje s slovensko farmacevtsko firmo LEK, ki je ena najboljših slovenskih firm, če ne najboljša. Leta 1995 je Slovenija prvič dobila dovoljenje za izvoz končnih proizvodov v Avstralijo. Tako torej Avstralija zdaj uvaža že narejene Lekove proizvode za humano medicino.

To je vredno omenbe, saj je te proizvode najteže izvažati, še posebej v Avstralijo, ki je ena najbolj zahtevnih držav po vprašanju registracije farmacevtskih proizvodov in to pomeni, da smo v Sloveniji tako zelo sposobni. Isto velja tudi za veterinarske proizvode, s KRKO imamo nekaj poslov. Vse to dviguje ugled naši Sloveniji.

S.G.: Kdo pa je na prvem mestu po velikosti avstralske investicije v Sloveniji?

V.B.: Zaenkrat še COCA COLA AMATIL, drugi bo torej IMPACT INTERNATIONAL podjetje Dušana Lajovica. To so uradne informacije, kolikšna pa je investicija TonCityja pa ne vemo, njihov program je velik, ideja se plasira v jugovzhodni Aziji, pri tej zadevi sem osebno malce skeptičen.

S.G.: Kaj pa manjši gospodarstveniki ali lahko vzpostavljajo poslovne stike preko vas?

V.B.: Ja! Seveda sem poslovnež na prvem mestu, potem sem šele častni konzul. Vsak je vedno dobrodošel, saj smo že v preteklosti marsikomu, ki je želel navezati stike pomagali brezplačno.

Nekateri v to ne verjamejo in gredo raje po svojih kanalih, nekateri pa to delajo čez nas. Na koncu je treba vsako stvar plačati, na en ali drug način, nobena stvar ni zastonj. Slovenci še vedno premalo cenimo vrednost enega poslovnega kontakta ("know-how"), posebej se to še ni razvilo v glavah poslovnih ljudi v Sloveniji. Če gre za manjše informacije, jih lahko vedno damo, saj je v našem interesu, da se posli razvijejo.

S.G.: Bi nam imeli povedati še kaj zanimivega?

V.B.: Zanimiva je zadeva z avstralskim letalskim prevoznikom. Qantas smo kontaktirali že junija, glede pridobitve agenture za prodajo Qantasovih kart v Sloveniji. Trenutno imamo še vedno agenta, ki je akreditiran za Slovenijo, ta je v Skoplju in pokriva vse bivše jugoslovanske republike ter druge države. Mislim sem, da bi bilo dobro s Qantasom vzpostaviti direktno navezo, sami firmi in avstralskemu ambasadorju na Dunaju sem se oglasil kot častni konzul toda za to očitno niso pokazali zanimanja, saj so bili precej negativni, odgovor je bil, da so zadovoljni z obstoječim aranžmajem in da nimajo ambicij in želja, da bi v bližnji prihodnosti karkoli spreminjali. Iz tega očitno nič ne bo in kaže na to kje smo še vedno v očeh nekaterih v poslovnem svetu. Sam Qantas zadeva ne bi nič stala, saj smo bili pripravljeni sami priključiti računalnik in plačati linijo, biznis bi te stroške sam poplačal. Zdej večina Slovencev potuje z Laudo, vendar bi bila prednost Qantasa v tem, da vozi tudi v druga avstralska mesta (n.pr. v Perth in drugam) in lahko izda potniku iz Slovenije mednarodno

voznico, ki stane sicer nekaj več, vendar še vedno manj kot n.pr. posebna voznica iz Sydneya ali Melbournea do Perth, ki jo mora naknadno kupiti v Avstraliji. Qantas nudi tudi razne aranžmaje in druge ugodnosti.

S.G.: Kaj torej priporočate glede tega našim rojakom v Sloveniji in Avstraliji?

V.B.: Vsem ljudem, ki potujejo iz Slovenije dalje od Sydneya ali Melbournea priporočam, da si kupijo karto, v katero je vključena cena recimo do Brisbane, Perth ali Tasmanije že tam v Sloveniji, saj je, če seštejemo stroške, neprimerno cenejša (ponovno je treba povedati, da Lauda ne leti v te kraje). Datuma pri takšni karti ni treba določiti, ampak samo smer.

Iz lastnih izkušenj pa še to: če avstralski Slovenci povabijo nekoga iz Slovenije in jim želijo plačati letalske karte z začetnim potovanjem v Evropi pri agentu tukaj v Avstraliji, so te bistveno dražje kot če bi jih plačali tam.

S.G.: In za konec?

V.B.: Naj še enkrat poudarim, da je vsak Slovenec, ki pride iz Avstralije v Slovenijo pri nas zelo dobrodošel. V naši pisarni dela zelo dobra asistentka, ki ima visoko šolsko izobrazbo in dolgoletne izkušnje v biznisu, obvlada pa angleščino in francoščino. Jaz sem večkrat odsoten in prvi stik je po navadi z njo - tudi ona bo vsakogar sprejela nadvse ljubezno.

KONZULAT AVSTRALIJE

Častni konzul Viktor Baraga
Dunajska 22, LJUBLJANA 61 000, SLOVENIJA
Telefon: + 61/ 1327 341
Fax: + 61/ 1331 052

VELEPOSLANIŠTVO REPUBLIKE SLOVENIJE EMBASSY OF SLOVENIA

Advance Bank Centre-Level 6, 60 Marcus Clarke street, Canberra City, tel.: (06) 243 4830 fax: (06) 243 4827. Pisma in drugo pošto pošljite na naslov: Embassy of Slovenia, P.O.Box 284, Civic Square, Canberra ACT 2608.
Veleposlaništvo je odprto vse delovne dni od 9.00-17.00 ure; uradne ure pa so od 10.00-14.00 ure. Odpravnik poslov: Aljaž Gosnar; upravno konzularni referent: Tina Omahen.

KONZULAT REPUBLIKE SLOVENIJE
AVSTRALIJA (NSW in VIC)
Častni konzul Alfred Brežnik
Obisk urada izključno po dogovoru
(By appointment only)
tel.: (02) 314 5116;
fax: (02) 3996246

Poštni naslov:
P.O.Box 188 Coogee NSW 2034

KONZULAT REPUBLIKE SLOVENIJE
NOVA ZELANDIJA
Častni konzul Dušan Lajovic
Eastern Hutt Road, Pomare, Lower Hutt
(Wellington),
tel.: (04) 567 0027, fax: (04) 567 0024
Poštni naslov: P.O.Box 30247 Lower Hut, NZ
Poštni naslov v Avstraliji:
P.O.Box 5 Smithfield NSW 2164
tel.: (02) 604 5133; fax: (02) 604 009

HUMOR

Drsalna revija slovenskih politikov

— Čista desetka: **Milan Kučan**. Brez napake je izvajal čiste trojne ritbergerje, izjemno se je znašel v piruetah, prikazal je tudi nekaj novih prvin, kot je recimo Kučanov aksel, njegov najpomembnejši element je pristati natanko tam kjer hočeš.

— Ocena 9,5: **Dr. Janez Drnovšek**, ki je na ledu prikazal predvsem izjemne slalomsko-izogibne lastnosti, žirijo pa je presenetilo predvsem to, da je velik del programa odrsal tako, da se ledu sploh ni dotaknil.

— Oceno 9 si je prislužil ex mladinec **Jožef Skolč**, ki je prikazal zlasti pri variantnih likih neverjetno iznajdljivost ter se uspel izogniti padcu tudi že v nemogočih situacijah.

— Oceno 8,5 so tokrat prisodili **Janezu Janši**, ki je navzlic hudim padcem ponovno vstal in izvedel tudi najbolj neverjeten salto mortale v zgodovini svetovnega drsanja.

Sydney

Jožetu v spomin

Piše Lojze Košorok

“Odprta dan in noč so groba vrata” bi s Prešernom ponovili besede, ko nas je tako nenadoma in nepričakovano zapustil naš prijatelj **JOŽE PETRIC**. Komaj smo se odpočili od hrupa novoletnega praznovanja, že je v torek, 2. januarja 1996, med sydneyjsko slovensko srenjo žalostno odjeknila vest: Jože je odšel od nas, nesreča je terjala še eno žrtev!

Rodil se je v Vipavski dolini, v deželi “rajsko mili”, na Planini pri Ajdovščini leta 1940, v družini zavednih staršev. Slovensko zavednost in koš lepih naukov je ponesel s seboj v svoji popotni torbi kot edino dediščino, ko je zapustil domovino mlad manj kot 20 let. Pristal je v Sydneyju kot begunec - izseljenec, kot tisoče drugih rojakov.

Bilo je leto 1960, ko sva se srečala na nekem gradbišču, kjer sva si služila vsakdanji kruh. Poznanstvo se je nadaljevalo, čeprav sva si kmalu zaslužek iskala drugje. Sprva sva se srečevala pri slovenskih mašah, nato pri društvenih zabavah in drugih družabnostih. Kako leto kasneje sva sodelovala pri Finžgarjevi igri Verige.

Prišel je čas, ko smo razvijali našo slovensko skupnost in urejevali svoje domove. Tudi Jože si je našel svojo družico in življensko sopotnico. Z Danico sta si ustvarila družino in svoj topel dom. Sama mehka pesniška duša, zavedna Slovenka, je Jožeta vedno in krepko podpirala pri delu za slovenstvo. Rodila mu je sina Tomaža in hčerko Barbaro.

Življenje se hitro odmika in če pogledamo trideset ali še več let nazaj, vidimo našo prehojeno pot in naše uspehe. Imamo se s čim pohvaliti: dva lepa društvena doma, lepo razvejano versko središče, nešteto družabnih in kulturnih prireditelj itd. Bilo je še veliko lepega in koristnega. Marsikje in marsikaj je Jože postoril: pomagal pri društvu, cerkvi, pri Slovenskem društvu Sydney ni le pomagal, bil je in ostal do zadnjega trenutka društveni odbornik in tudi dolžnost predsednika mu ni ušla. Sam ne bi mogel naštetih ur, ki jih je žrtvoval.

Bil je znan tudi po tem, da je rad pomagal vsakomur, ki ga je prosil pomoči in prav zato je imel toliko prijateljev, ki so ga nadvse spoštovali. Da je temu tako, je pokazal njegov pogreb. Pokopali smo ga v ponedeljek, 8. januarja. Mašo zadušnico in pogrebne obrede je ob asistenci župnika Staneta Kastelica (gosta iz Slovenije) opravil pater Valerijan Jenko. Oba sta se poslovila od Jožeta s tolažilnimi besedami in se mu zahvalila za njegovo nesebično delo.

Ob krsti in kasneje ob grobu je plapolal društveni prapor, ki sta ga nosili dve deklici oblečeni v narodno nošo. Ob grobu se je od pokojnika poslovil tudi predsednik SDS Jože Lah in moški pevski zbor mu je zapel dve žalostinki. Društveni odborniki so zatem povabili vse prisotne v društveno dvorano na zakusko - lepa in hvale vredna gesta!

Da, tako nepričakovano se je poslovil od nas. Bil je spravljen z Bogom; kot da bi slutil, da se odpravlja v večnost, je prejšnji dan prejel zakramenta sprave in obhajila - zadnjo popotnico! Ko se je spravil z Bogom, se je spravil tudi s svetom!

Vrzel, ki jo zapuščata Jože, ne bo mogoče zapolniti, niti nadomestiti. Še posebej ne v družini.

Draga Danica, Tomaž in Barbara, naj vas krepki misel, da vsi njegovi in vaši prijatelji iskreno sočustvujemo z vami! Vaše solze in vaše bolečine so tudi naše! Vsi, ki smo Jožeta poznali, bomo nosili njegovo ljubezen in dobroto v svojih srcih vse do konca dni!

Dragi Jože, ti pa počivaj v miru in naj ti bo lahka avstralska zemljica!

Draga naša marljiva sodelavka Danica, otroka Barbara in Tomaž!

Ob izgubi ljubečega in skrbnega moža ter očeta, naj vas spremljajo naše tople misli in globoko sožalje.

Upravni odbor in uredništvo Glasu Slovenije

Obisk župnika Stanka Kastelica

Piše Martha Magajna

Obiskal nas je upokojeni župnik iz Višnje gore na Dolenjskem Stanko Kastelic. Zadnja leta uživa zasluženi pokoj v samostanu v Stični, v Avstralijo pa je prišel kot gost družine Ovijač iz Sydneyja. Župnik Stanko je kljub svoji visoki starosti zelo aktiven in pripravljen je pomagati, zdaj je v veliko pomoč v slovenski cerkvi v Merrylandsu, saj je bil za praznike nujno potreben še en duhovnik. Kot smo že poročali si je pater Menart zlomil nogo. Gospodu Stanku hvala in vsi mu želimo prijetno bivanje med nami.

Živahno v Slovenskem klubu Triglav

Piše Martha Magajna

V SK Triglav je kar precej živahno. Na novo obnovljeni “bingo” ob četrtkih vedno napolni klub, čeprav je med obiskovalci več Avstralcev kot Slovencev. Zato pa so Slovenci napolnili dvorano za Balinarski bal in za že tradicionalni božični “Carols by Candlelight”.

Melbourne

Svečano na SDM

Slovensko društvo Melbourne pripravlja ob slovenskem kulturnem prazniku 8. februarju bogat program, ki bo namenjen tudi mešanemu pevskemu zboru dr. Bogdan Derč iz Ljubljane. Program in koncert pevskega zbora bo v soboto, 17. februarja ob 7.30 zvečer v prostorih SDM v Elthamu.

SNS VIC

Slovenski narodni svet Viktorije vabi na Prešernovo proslavo, ki bo v nedeljo, 4. februarja po maši v dvorani Verskega in kulturnega središča Kew.

Slovenci v Geelongu

Slovensko kulturno in športno društvo Ivan Cankar Geelong pripravlja v nedeljo, 4. februarja balinarsko tekmovanje za Cankarjev pokal. V soboto, 17. februarja pa pustno zabavo.

Australian delegation to Slovenia -

Report from the Australian Parliament house in Canberra -

Mr. LEO McLEAY (Watson):

I would like to make a few remarks regarding the visit of the delegation to Slovenia. As members might be aware, Slovenia is one of the newer countries of the world, only becoming independent from the former Yugoslavia on 25 June 1991. Australia was one of the first countries in the world to recognise Slovenia as an independent state, doing so on 16 January 1992. That was something for which the Slovenes have always held Australia especially in their hearts, and the warmth of the people upon the visit of the Australian delegation was very pleasing to us all.

It is estimated that there are about 30,000 former Slovenes living in Australia at present, which shows that the ties between the two countries are more than just the economic ties that countries are generally interested in. Slovenia is a very small country, about one-third the size of Tasmania, with a population of about two million people. For Australia, it is situated at a very useful place in Europe in that the Port of Koper, which is on the Adriatic, would obviously be of use for people who wish to export directly into central and eastern Europe from the Asia-Pacific region. As Slovenia arranges its transportation links to become a crossroad of Europe, that port facility, I think, will become much more interesting for Australian exporters who could take a couple of days off their transportation time by using that port rather than the western European ports that they now use.

The Slovenian government is moving down the track towards privatisation and towards integrating their economy with western Europe. They are on the way to becoming members of the European Union. In Slovenia, one gets the impression of a small country which has come to grips with independence from the old Yugoslavia and which has set itself on the road to progress. After visiting the country, one is certain that they will achieve the goal they have set themselves, that of becoming a modern European state in the middle of the new Europe.

The delegation was very well looked after by the Slovene parliament, and we had some very good meetings with both officials and ministers of the country. I was particularly pleased to again make the acquaintance of my friend Zoran Thaler, the foreign minister of Slovenia, who assured the delegation that Slovenia would be supporting Australia's candidature for the UN Security Council. So the bonds between our two countries-and

News from

Slovenija

The green piece of Europe

The fastest cars in the world are exhibited at the Gospodarsko razstavišče fair ground in Ljubljana, which comprise round 150 cars of 45 car manufacturers, which normally cannot be seen on Slovene roads. The organizers believe that the racing car with which Michael Schumacher won last year's Formula 1 World Championship will attract the most attention. Also on display is the most expensive sport car McLaren F1, worth 1.5 million Deutch mark. The spectators can also see the fastest Suzuki road motorbike in the world, racing car Courage Porsche by Mario Andretti.

The Slovene national air carrier Adria Airways had 9,797 flights last year, which is a 10 percent increase compared to 1994. 547,511 passengers and 3,877 tons of cargo were carried in the same period. In 1995 Adria had a fleet of 7 planes, including 3 airbuses 320, two DC-9 and two Dash 7 planes.

Port of Koper

There were 550,261 tons of cargo loaded and unloaded at the Port of Koper in December 1995, which is 20.1 percent more than planned. The port also surpassed the plans for the whole of 1995 by 22 percent. The total cargo loaded and unloaded at the Port of Koper in 1995 amounted to 6.71 million tons. The major cargos were loaded and unloaded for Austria, followed by Hungary, the Czech Republic and Slovakia.

Tourism Number of Guests to Slovene Spas Rises in 1995

The number of guests to Slovene spa health resorts in 1995 rose by 4 percent over 1994, but the number of tourists nights decreased by one percent, mainly owing to lower number of foreign tourists, which decreased by 2 percent compared to 1994. The number of Slovene tourists increased by 8 percent. Slovene spa health resorts account for 16.4 percent of all tourists nights in Slovenia and for 33 percent of the total income from tourism.

Statistics Net Average Salary in November SIT 75,445

The average gross salary amounted to SIT 119,174 in November, while the average net salary was SIT 75,445. The average gross salary was up by 3.5 percent compared to October. The average net salary in non-economic branches totalled SIT 87,602.

1995 Award for Central Europe Goes to Slovene poet

The Vienna Institute for the Danube Region and Central Europe announced that the Award for Central Europe for 1995 would be conferred to Slovene poet, playwright, essayist, translator and literary critic Veno Taufer. The prize of 100,000 Austrian schillings, which is financially supported by the Austrian Ministry of Science, is awarded for special merits in regional cooperation in Central Europe.

"Slovenia on the Military Map 1763-1787"

(First Volume), was published by the Scientific Research Center of the Slovenian Academy of Sciences and Arts, and the national Archives of Slovenia. The facsimile edition of the map (1: 28,000) of the Slovene territory will comprise seven volumes. Each volume will embrace two parts. The first part will contain description of places in the original language (German) and with a Slovene translation, the toponymy of all sheets in the original size of 42 x 62 centimetres. The original map is kept in the cartographic collection of the Military Archives in Vienna.

Slovenes Trust the Tolar, but Save German Marks

More than a half of Slovenes trust the national currency, the tolar, but if they had a larger amount of money, they would prefer save it in German marks, revealed a poll published by Delo.

47 million German Marks for Renovation of the Church

Dr. Dimitrij Rupel, the mayor of Ljubljana, the Slovene Archbishop Alojzij Suštar and SCT construction company Director Ivan Zidar signed an agreement on paying the first part (DM 47 million) of the amount allocated for renovation of the church of St. Stanislav's facade.

Lauda Airline

Did you know that Lauda Air has now three flights a week to Vienna with connection to Slovenia? Majority of Slovenians visiting their homeland fly today with this Airline.

euro international pty.ltd.

EURO FURNITURE

Wide range of colonial furniture from Slovenia

Dining Settings   Bentwood Chairs
Rocking Chairs   Modern Bedrooms

Available at all leading furniture retail stores

EURO TRADING

Trading with Slovenia in chemical commodities, pharmaceutical products, metals, machinery, sporting equipment, food products and a variety of other products

SHOWROOM ADDRESS:

3 Dalmore Drive
Scoresby VIC 3152
Ph.: (03) 764 1900
Fax: (03) 764 1461

SYDNEY BRANCH:

2 A Bessemer Street
Blacktown NSW 2148
Ph.: (02) 671 5999
Fax: (02) 621 3213

A KONCU SE NASMEJTE...

Konec leta reče direktor računovodji: "Letni presežek prikažite s krepkimi in velikimi črnimi številkami!" "Zal nimam nobenega črnega flomastra." "Kupite ga!" "Hja, če to napravim, bomo pa v minusu."

Kaj pomeni ženska v belem in kaj pomeni ženska v črnem? Evgen Jurič pravi: saj je vseeno, v obeh primerih je en moški nehal živeti.

Lovec Tomaž pripoveduje o lovskih dogodivščinah: "Da, da, od vseh živali je medved najbolj nevaren! Če te začne zasledovati, si zgubljen. Če tečeš, teče tudi medved, če plezaš, pleza medved za tabo, če plavaš, plava tudi on." "Kaj pa, če se skriješ?" "Se skrije tudi medved!" odvrne raztreseni Tomaž.

GODOVNIKI

Polona

Valentin

Julijana

VSE NAJBOLJŠE

Cena posamezne številke \$ 2.00; letna naročnina \$ 50.00;
polletna \$ 30.00; letna naročnina za prekomorske države
vključno z letalsko pošto \$ 100.00

GLAS SLOVENIJE
Založnik: Založba GLAS

Ustanovitelji:

Dušan Lajovic, Alfred Brežnik, Štefan Merzel in Stanka Gregorič
Upravni odbor:

Dušan Lajovic, Alfred Brežnik in Stanka Gregorič

Uredništvo - glavna in odgovorna urednica, tehnično oblikovanje, umetniška
izdelava, priprava strani:

Stanka Gregorič, 4 / 316 Dorset Rd. Boronia, Victoria 3155

Telefon-fax: (03) 9762 6830

Občasni sodelavci: dr. Stanislav Frank, Draga Gelt, Jožica Gerden, Lojze
Košorok, Martha Magajna, Danica Petrič, Vinko Rizmal, Jože Žohar

Logo: Frances Gelt Distribucija: S.Z. Gregorič

Informacije: STA - fax poročila slovenske tiskovne agencije, obvestila Veleposlaništva
Republike Slovenije - Canberra in Konzulata Republike Slovenije - Sydney,
Slovenec, Delo, Primorski dnevnik, Družina, Mladina, MAG, Svobodna Slovenija,
Naša Slovenija, Rodna gruda, revija Slovenija, Nedelja, Naš tednik, Mladika, Slo-
Weekty, Lipov list, Turist in turistične brošure o Sloveniji, Radio SBS (Melbourne,
Sydney) in 3 ZZZ ter posamezni poročevalci.

1/ Naročam Glas Slovenije
2/ Obnavljam naročnino
3/ Prilagam za tiskovni sklad

NASLOV:
GLAS SLOVENIJE
4/316 Dorset Rd.
Boronia VIC 3155

Podpisani(a) .....

Ulica in kraj .....

Država .....

Poštna št. ....

Podpis .....

Datum .....